

فقه تجارت الکترونیکی

درآمدی تحلیلی بر تحولات حقوقی در معاملات فضای مجازی

و چالش‌های حقوقی خیارات

www.ketab.ir

تهیه و تألیف:

[مجتبی رئیس، مهسا رئیس]

سرشناسه	: رئیسی، مجتبی، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور	: فقه تجارت الکترونیکی: درآمدی تحلیلی بر تحولات حقوقی در معاملات فضای مجازی و چالشهای حقوقی خیارات/ نویسنده مجتبی رئیسی، مهسا رئیسی.
مشخصات نشر	: همدان : داعیه، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ص.
شابک	: 978-622-8446-34-9
وضعیت فهرستی	: فیبا
عنوان دیگر	: درآمدی تحلیلی بر تحولات حقوقی در معاملات فضای مجازی و چالشهای حقوقی خیارات.
موضوع	: حقوق تجارت (فقه) بازرگانی الکترونیکی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Electronic commerce -- Religious aspects -- Islam (Commercial law Islamic law خیارات (فقه) (Options (Finance) Islamic law*) بازرگانی الکترونیکی -- قوانین و مقررات -- ایران Electronic commerce -- Law and legislation -- Iran فضای مجازی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Cyberspace -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	: رئیسی، مهسا، ۱۳۷۸-
رده بندی کنگره	: BP۱۹۰/۱
رده بندی دیویی	: ۳۹۷/۳۷۳
شماره کتابشناسی	: ۹۶۶۶۳۳۵

نام کتاب: فقه تجارت الکترونیکی

نام نویسنده: مجتبی رئیسی، مهسا رئیسی

ناشر: داعیه

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۴۴۶-۳۴-۹

چاپ: فاطر

قیمت: ۱۰۵۰۰۰ تومان

آدرس، تلفن و سامانه الکترونیک:

۰۹۱۸۷۱۲۰۱۲۷

همدان- بلوار زینیه - کوچه مدرسه - انتشارات داعیه

۰۸۱۳۴۲۲۶۰۰۵

مقدمه نویسنده ۵

فصل اول: مفاهیم اساسی و کلیات

- گفتار اول: مفهوم تجارت الکترونیکی ۱۴
- بند اول: پیشینه تجارت الکترونیکی ۱۹
- بند دوم: تفاوت الکترونیکی در برابر تجارت سنتی ۲۳
- گفتار دوم: قرارداد های الکترونیکی ۲۵
- بند اول: مفهوم قرارداد الکترونیکی ۲۶
- الف: قرارداد ۲۷
- ب: تعهد و التزام ۲۷
- ج: ایقاع ۲۸
- بند دوم: پیشینه قراردادهای الکترونیک ۲۹
- بند سوم: تعریف قراردادهای الکترونیک ۳۶

فصل دوم: ایجاب و قبول تجارت الکترونیکی

- گفتار اول: ایجاب و قبول در بیع ۴۴
- بند اول: شرایط ایجاب ۴۴
- بند دوم: شرایط قبول ۴۶
- گفتار دوم: ایجاب و قبول الکترونیکی ۴۷

بند اول: تفاوت ایجاب و دعوت به مذاکره ۴۹

بند دوم: ویژگی های ایجاب الکترونیکی ۵۰

بند سوم: شرایط تاثیر و نفوذ ایجاب ۵۱

فصل سوم: اجرای اختارات مختص بيع در معاملات فضای مجازی

بخش اول: نظر مثبتين و نافيں ۷۲

۱-۱ نظريه مثبتين نسبت به حق خيار در معاملات فضای مجازی ۷۲

بند اول: خيار مجلس در قراردادهای الکترونیکی ۷۳

بند دوم: خيار رؤيت و تخلف در قراردادهای الکترونیکی ۸۶

بند سوم: خيار تخلف شرط و اشتراك در قراردادهای الکترونیکی ۹۳

بند چهارم: خيار تاليس در قراردادهای الکترونیکی ۹۸

بند پنجم: خيار شرط و حق فسخ و بزه قراردادهای الکترونیکی ۱۰۳

بخش دوم: ادله مثبتين و نافيں اجرای اختارات در معاملات ۱۱۰

بند اول: وجود یا عدم وجود اختارات در عقد الکترونیکی ۱۱۰

بند دوم: قواعد اعمال اختارات در بيع الکترونیکی ۱۱۲

فصل چهارم: جایگاه اختارات در فقه

گفتار اول: اختارات در فقه اماميه ۱۲۴

بند اول: شرایط اجرای اختارات در معاملات ۱۲۴

الف) عدم لزوم اجرای فوری ۱۲۴

ب) تعلق ضمان به غير صاحب خيار در صورت تلف در زمان خيار ۱۲۶

بند دوم: مبانی فقهی قاعده ۱۲۷

بند سوم: تطبیق قاعده ۱۳۰

گفتار دوم: حق فسخ در معاملات ۱۳۲

فصل پنجم: انواع اسقاط خیارات

- گفتار اول: شرط سقوط خیار قبل از عقد ۱۴۰
- گفتار دوم: اسقاط خیار بعد از عقد ۱۴۰
- گفتار سوم: اسقاط خیار بعد از عقد ۱۴۱
- گفتار چهارم: شرط سقوط خیار در ضمن عقد ۱۴۱
- کتابنامه ۱۴۵

مقدمه نویسنده

بسیاری از اقتصاددانان، متخصصان و دوراندیشان عقیده دارند که در سالهای اخیر، انقلابی مشابه انقلاب صنعتی به وقوع پیوسته که جهان را وارد «عصر اطلاعات» کرده و بسیاری از جنبه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حیات بشر را دستخوش تحولی شگرف، نموده است.

یکی از ابعاد این تحول، تغییراتی است که در روابط اقتصادی بین افراد، شرکتها با یکدیگر و افراد با شرکتها و دولتها، به سرعت از حالت سنتی خود که مبتنی بر مبادله بر مبنای اسناد و مدارک کاغذی است، خارج شده و به سوی انجام مبادلات از طریق بهره گیری از سیستم های مبتنی بر اطلاعات الکترونیکی، در حرکت است.

تجارت الکترونیکی به دلیل سرعت کارایی، کاهش هزینه ها و بهره برداری از فرصتهای زودگذر، عرصه جدیدی را در رقابت گشوده است، تا آنجا که گفته می شود، عقب افتادن از این سیر تحول، نتیجه ای جز منزوی شدن در عرصه اقتصاد جهانی، نخواهد داشت.

در همین راستا، در کتاب پیش رو، در بخش اول: به بررسی مفهوم و ماهیت تجارت الکترونیک پرداخته می‌شود. نخست، مفهوم تجارت الکترونیکی تبیین شده، سپس به پیشینه تجارت الکترونیکی اختصاص خواهد یافت و در نهایت ایجاب و قبول تجارت الکترونیکی و تجارت الکترونیکی در برابر تجارت سنتی، مورد بررسی و تحلیل فقهی قرار خواهد گرفت.

خردادماه ۱۴۰۳

مجتبی رئیس، مهسا رئیس

www.ketab.ir